

UTKAST 11.3.2024

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av livsmedelsmarknadslagen, ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av livsmedelsmarknadslagen samt 39 § i konkurrenslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att livsmedelsmarknadslagen och 39 § i konkurrenslagen ändras.

Syftet med propositionen är att främja en fungerande livsmedelsmarknad genom att förbättra livsmedelsmarknadsombudsmannens rätt att få information.

Genom propositionen genomförs målet enligt avsnitt 6.6 i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering (Ett starkt och engagerat Finland) att utveckla primärproducentens ställning och balansen inom hela livsmedelskedjan i en rättvisare riktning på det sätt som beskrivs i slutrapporten från den parlamentariska gruppen för bedömning av jordbrukets resultat och utvecklingsutsikter. I den ovannämnda slutrapporten föreslås det bland annat att livsmedelsmarknadsombudsmannens rätt att få information utvidgas så att ombudsmannen i större utsträckning än för närvarande har rätt att få information som hänför sig till utredning av marknadens funktion eller till marknadsförhållandena på ett mer allmänt plan på ett sådant sätt att samarbetet kring analysen av information hos livsmedelsmarknadsombudsmannen och Konkurrens- och konsumentverket intensifieras.

I propositionen föreslås också vissa ändringar som i samband med genomförandet av livsmedelsmarknadslagen visat sig vara behövliga. Dessa gäller i synnerhet precisering av bestämmelserna om annullering av order och vissa förbjudna betalningar. Dessutom föreslås en precisering av ikraftträdandebestämmelsen i en tidigare lag om ändring av livsmedelsmarknadslagen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

1.

Lag

om ändring av livsmedelsmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i livsmedelsmarknadslagen (1121/2018) 2 b §, 13 § och 13 b § 1 mom. samt 2 mom.
1 punkten, sådana de lyder i lag 116/2021, och
fogas till 2 d § ett nytt 4 mom. som följer:

2 b §

Annullering av en order

Köparen får inte tillämpa ett villkor eller ett förfarande enligt vilket köparen kan annullera en order av produkter senare än 30 dagar före den överenskomna leveranstidpunkten. Annullering får inte heller göras med så kort varsel att leverantören inte rimligen kan förväntas hitta något alternativt sätt att sälja eller använda produkterna i fråga.

2 d §

Förbudna betalningar

Det förbud som avses i 2 mom. 1 punkten gäller även betalningar till andra parter än köpare för de åtgärder som anges i punkten.

13 §

Uppgiftsskyldighet

En näringsidkare eller en i 5 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1387/2016) avsedd upphandlande enhet är trots sekretessbestämmelserna skyldig att på begäran avgiftsfritt lämna livsmedelsmarknadsombudsmannen eller en tjänsteman som är anställd vid ombudsmanens byrå de uppgifter och handlingar som är nödvändiga för

- 1) att enligt 5 § förbättra livsmedelsmarknadens funktion, bevaka marknaden eller förhindra praxis som strider mot god affärsed i frågor som är av avsevärd betydelse för en fungerande livsmedelskedja eller där det mera allmänt kan antas förekomma avsevärda problem och
- 2) att säkerställa iakttagandet av de krav och förbud som avses i 7 §.

Begäranden om uppgifter ska vara exakta och noggrant avgränsade. De får inte gälla uppgifter som finns tillgängliga i offentlig statistik eller hos andra myndigheter. En näringsidkare eller en

upphandlande enhet är inte skyldiga att lämna livsmedelsmarknadsombudsmannen uppgifter eller handlingar som innehåller konfidentiell brevväxling mellan en utomstående juridisk rådgivare och dennes klient. När en näringsidkare eller en upphandlande enhet besvarar de frågor som livsmedelsmarknadsombudsmannen ställt kan de inte åläggas att erkänna att de gjort sig skyldiga till ett brott mot denna lag.

Livsmedelsmarknadsombudsmannen kan förena uppgiftsskyldigheten med vite. Bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen.

13 b §

Informationsutbytet mellan myndigheter

Livsmedelsmarknadsombudsmannen och en tjänsteman som är anställd vid ombudsmannens byrå har trots sekretessbestämmelserna rätt att av de myndigheter som avses i 2 mom. och av andra som sköter offentliga uppdrag avgiftsfritt få uppgifter som är nödvändiga för att enligt 5 § förbättra livsmedelsmarknadens funktion, bevaka marknaden eller förhindra praxis som strider mot god affärssed eller för att det ska kunna utredas om en överträdelse som avses i 2 a–2 h, 3 eller 4 § har ägt rum eller äger rum.

Livsmedelsmarknadsombudsmannen kan på eget initiativ, trots sekretessbestämmelserna, om det är nödvändigt lämna ut en uppgift eller handling som ombudsmannen har fått eller upprättat i samband med skötseln av uppgifter enligt denna lag,

1) till Konkurrens- och konsumentverket för utredning av de konkurrensbegränsningar som avses i 2 och 4 a kap. i konkurrenslagen (948/2011) samt för tillsynen över de företagsförvärv som avses i 4 kap. i den lagen eller för utredning av marknadsförhållandena,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om livsmedelsmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av livsmedelsmarknadslagen (337/2023) ett nytt 3 mom. som följer:

Leveransavtal som har ingåtts före ikraftträdandet av denna lag ska anpassas till denna lag före den 1 juli 2025.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 39 § i konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 39 § i konkurrenslagen (948/2011) sådan den lyder i lag 721/2019, ett nytt 5 mom.
som följer:

39 §

Informationsutbytet mellan myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket kan på eget initiativ, trots bestämmelserna om sekretess, till livsmedelsmarknadsombudsmannen lämna ut en uppgift eller handling som verket har fått eller upprättat i samband med skötseln av uppgifter enligt denna lag, om det är nödvändigt för skötseln av en uppgift enligt 5 eller 7 § i livsmedelsmarknadslagen (1121/2018). Denna rätt gäller inte uppgifter som avses i 3 mom. Informationsutbytet kan genomföras med hjälp av en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den xx 20xx

Statsminister

Förnamn Efternamn

...minister Förnamn Efternamn